

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu 23 sierpnia 2021 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym.

sprawy z odwołania (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 22 listopada 2017 r., znak: (...) (...) (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1440 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III. Nakazuje pobranie od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 1000 zł (jeden tysiąc) tytułem opłaty sądowej od apelacji od uiszczenia której pozwany był zwolniony z mocy ustawy.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

XVII AmE 111/21

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 22 listopada 2017 r., znak: (...) (...) (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.), w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1257) w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 19 maja 2017 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ul. (...), (...) (...) B., naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy;

2. Za działanie wymienione w pkt. 1 wymierzył (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. karę pieniężną w kwocie 2.460 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., wnosząc o jej uchylenie w całości.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł m.in., że spółka podjęła działania mające na celu ograniczenie poboru energii niezwłocznie po uzyskaniu informacji o wprowadzonych ograniczeniach. Pobór mocy został ograniczony w maksymalnym stopniu, na jaki pozwala charakter zainstalowanych w zakładzie urządzeń, a przekroczenie mocy nie wynikało z zaniedbań ani złej woli, a jedynie z obiektywnych ograniczeń technicznych i technologicznych. W ocenie odwołującego zakład zaprzestał naruszania prawa co w przypadku znikomej szkodliwości czynu jest przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego. Względy technologiczne uniemożliwiły realizację obowiązku ograniczenia poboru energii elektrycznej do wymaganego przez dostawcę energii poziomu. Powód zakwestionował również przyjęte przez pozwanego kryterium przychodu z działalności przedsiębiorstwa w sytuacji odnotowywanych strat w kolejnych latach podatkowych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania, dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, przesłanych Sądowi na podstawie art. 479⁴⁸ § 1 k.p.c. przy piśmie z dnia 9 stycznia 2018 r. – na okoliczność twierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2020 r. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję w całości i zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania.

W wyniku wniesionej przez pozwanego apelacji, Sąd Apelacyjny Wyrokiem z dnia 5 marca 2021 r. uchylił Wyrok z dnia 8 stycznia 2020 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu- Sądowi Ochrony konkurencji i Konsumentów, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny dokonał oceny prawnej, zgodnie z którą art.11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia. Podmiot, który do takiego ograniczenia się nie stosował, na mocy art.56 ust. 3 a ustawy Prawo energetyczne podlega karze pieniężnej. Z tego też względu, ograniczenia wprowadzone przez operatora w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. podlegały ochronie za pomocą sankcji karnoadministracyjnej.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. ***/okoliczność bezsporna/***

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. ***/okoliczność bezsporna/***

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. ***/okoliczność bezsporna/***

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. ***/okoliczność bezsporna/***

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci jest przyłączona (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (Odbiorca), przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w „Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego pod adresem: P., przy ul. (...), (...)-(...) B.. ***/k. 3-4 akt adm./***

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. ***/k. 1-2, k. 3-4, k. 8-9, k. 10-12, k. 23-43, k. 45-50, k. 51, k. 52 akt adm./***

Przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy miało miejsce 10 i 11 sierpnia 2015 r. wyniosło łącznie 0, 820 MW (MW w godzinie).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód kwestionował w odwołaniu fakt naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 386 § 6 k.p.c., ocena prawna wyrażona w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiąże zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Wobec dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny prawnej, zgodnie z którą art.11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia. Podmiot, który do takiego ograniczenia się nie stosował, na mocy art.56 ust. 3 a ustawy Prawo energetyczne podlega karze pieniężnej. Z tego też względu, ograniczenia wprowadzone przez operatora w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. podlegały ochronie za pomocą sankcji karnoadministracyjnej, za bezzasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne poprzez bezpodstawne jego zastosowanie jako podstawy nałożenia kary za naruszenie przez powoda obowiązków wynikających z tego przepisu

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji nieodstąpienie od wymierzenia kary mimo, że z okoliczności sprawy wynika, iż spełnione zostały przesłanki do zastosowania tego przepisu – stopień szkodliwości czynu był znikomy, a powód zaprzestał naruszania prawa, zważyć należało, że zgodnie powyższym przepisem Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Instytucja odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej należy do kategorii spraw objętych uznaniem administracyjnym. Uznaniowy charakter kompetencji z art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne jest utrwalony zarówno w orzecznictwie

(wyroki SOKiK z: 16 maja 2016 r., XVII AmE 75/15; 19 grudnia 2018 r., ; 11 lutego 2019 r., XVII AmE 62/17; 13 lutego 2019 r. Sąd podziela stanowisko wyrażone w Wyroku Sądu Najwyższego z dnia z dnia 27 listopada 2019 r. sygn. I NSK 95/18, że celem umieszczenia decyzji w sferze uznania administracyjnego jest poszerzenie swobody organu. Konsekwentnie kontrola sądowa powinna sięgać głębiej w przypadku decyzji związanych, a płycej w przypadku decyzji uznaniowych. W innym przypadku instytucja uznania administracyjnego stałaby się konstrukcją iluzoryczną. W literaturze dostrzega się ten problem, wskazując, że nadmierna, ekspansywna kontrola sądowa może niweczyć sensowność przepisów upoważniających organy do uznania administracyjnego (M. Jaśkowska, op.cit., s. 309).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dysponuje więc pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomości szkodliwości społecznej czynu, a w razie ziszczenia się wspomnianej przesłanki - uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia: odstąpienia od kary pieniężnej bądź nieodstąpienia od tej kary.

Jeżeli określony sposób interpretacji przepisu ma racjonalne uzasadnienie i jest ugruntowany w praktyce organu, sąd nie powinien zastępować go własną interpretacją. Interwencja sądu w treść decyzji organu regulacyjnego powinna następować dopiero wtedy, gdy nosi ona znamiona dowolności: opiera się na arbitralnych przesłankach, zawiera zdawkowe i ogólnikowe uzasadnienie, odwołuje się do nieudowodnionych informacji. Takich zaś zarzutów powód nie sformułował.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty procesu po stronie powoda złożyła się opłata stała od apelacji w wysokości 1000,00 zł od uiszczenia pozwany był zwolniony z mocy ustawy, i która z uwagi na wynik sporu należało pobrać od powoda.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński